

bort fra Bækken, maa Kilden høre op at flyde, saa maa den tørres. Men jo rigeligere og renere disse Kilder ville flyde, jo helbigere vil det være for Samfundet, og dette, antager jeg, vil skee derved, at Præst og Menighed ville træde i det meest indbyrdes fortrolige Forhold til hinanden. At dette ogsaa er forsøgt ved den foreslaaede Ordning, maa man indrømme; men paa den meest naturlige Maade vilde det skee ved ikke, som hidtil, at lade Præsten søge Menigheden, men, hvad der synes mig at være en billig Fordring, at Menigheden søger den Mand, med hvem de ville pleie Raad i deres vigtigste Sager. Saalænge man ikke er kommen saavidt, og dertil har Forslaget ikke dristet sig, antager jeg, at man savner det Vigtigste. Jeg vil her især nævne et Tilfælde, som oftere er indtruffet; hvor nemlig en Capellan igjennem en Arrække har vundet sin Menigheds Tillid og Hengivenhed, og det saaledes er et fælles Duffe, at dette Forhold maatte vedblive, men dette dog skal nægtes, fordi det vil forrykke den Orden, hvori de geistlige Embeder blive besatte. Det forekommer mig, at derved baade Geistligheden og Menigheden skee stor Uret, i særdeleshed da Menigheden selv lønner Geistligheden med sine egne Midler, og dog ikke maa have Tilladelse til at lønne den Mand, de hunde og elske, fremfor den, Staten sender og maaskee paatvinger dem, og med hvem de maaskee mindre ville have Noget at bestille. Jeg vil glæde mig ved, om dette Forslag gaaer videre, at det da under sine senere Behandlingstrin vil erholde saadanne Tilføjninger, som især ville være af stor Vigtighed for dets Formaal, og derfor skal jeg tillade mig at anbefale det til Overgang til 2den Behandling.

J. Andersen: Naar jeg har begjæret Ordet i denne Sag, saa er det ikke for at bedømme den fra det videnskabelige Standpunkt; thi dette kan jeg ikke indlade mig paa, men alene for at bedømme den fra en Lægmands Standpunkt. Jeg kan med de ærede Rigsdagsmænd for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) og Aalborg Amts 5te Valgfreds (Hass) være enig i, at det er et temmelig uheldigt Sted, her er begyndt at bygge paa. Jeg troer, at det hverken er Grunden

til en Bygning eller Taget til samme. Jeg troer, at naar der skal lægges Grunden til en saadan Bygning, da vil den bedst kunne lægges ved at forandre Præsternes Lønningsmaade; thi det er det, som nu er støden og er det Uheldige, der kommer frem ved enhver Veilighed, og hvorved det kommer til at see ud som en Komædie, der spilles, og som naar den er udfyldt, koster Penge. Naar et Varn skal døbes, koster det Penge, naar det skal confirmeres, koster det Penge, kort sagt, paa ethvert Stadium koster det Penge. Naar derimod Præsterne fattes paa fast Lønning, vilde mange af de Ulemper hævnes, som her ere fremførte mod Loven. Der er saaledes af en Rigsdagsmand, nemlig den ærede Rigsdagsmand for Standerborg Amts 1ste Valgfreds (Kinbahl) som talte imod Lovforslaget, udtalt, at den foreslaaede Valgmaade vilde være uheldig for de smaa Embeder, der, saavidt jeg forstod ham, paa Grund af, at Præsterne bestandig vilde flytte derfra, altid vilde være uden Præst. Jeg troer, at dette vilde blive hævet derved, at Præsterne bleve lønne efter en almindelig Lønningslov, thi da vilde der ikke være saa stor Fortjeneste ved at flytte fra det ene Embede til det andet. Han anførte ogsaa de lange Reiser, som en Grund imod Valgmaaden, og at det vilde være til stor Ulempe her i Kongeriget og Noget, der bedre lod sig gjøre i Slesvig, men ogsaa dette vil falde bort ved fast Lønning. Jeg har desforuden selv kjendt Præster, som have reist herfra og til Slesvig for at søge Embeder. Han omtalte ogsaa, at der er Midler for Menigheden til at blive af med en daarlig Præst, naar den nemlig med Genstemmighed forlanger det, men deri troer jeg, at han er feil underrettet; thi jeg kjender Tilfælde, hvor en Commune med saa stor Genstemmighed, som der kan være Tale om, har begjæret at blive af med en Præst, men saavidt jeg veed, have de ham endnu efter mange Historier. Den ærede Rigsdagsmand omtalte ogsaa, at der vel vare Præster, som ikke opfyldte deres Pligter, men at der var Sløvhed i Menighederne — nei, det var ikke saaledes, han sagde, men han sagde, at Menighederne vare sløve, og det troer jeg ikke man kan sige. Havde han sagt, som jeg først nævnte, at der